

[Holger Larsen (Odense A.)]

ske sagesløse Personer. Ogsaa efterladte efter dem, der saaledes faldt som Ofre for Clearingmord, bringes der økonomisk Hjælp efter dette Lovforslag.

Jeg vil gerne sige henvendt til dem, der har mistet en Forsørger, hvad enten det var, fordi vedkommende døde efter Pinsler i Koncentrationslejre, eller efter Pinsler i Shellhuset blev skudt ned under det, Besættelsesmagten kaldte Flugtforsøg, eller blev dræbt i Frihedskampen eller faldt for Morderkugle: Danmark kan ikke give dem de kære tilbage, men der sikres dem gennem dette Lovforslag en varig økonomisk Hjælp, saaledes at de ikke i den almindelige Sorg, de føler, ogsaa skal have økonomiske Sorger og Bekymringer.

Under Besættelsen er der allerede dels gennem Frihedsbevægelsens Organer, dels gennem den danske Administration bragt Hjælp til Familier, som var i Trang paa Grund af tyske Overgreb. Det har for den aktive Modstandskamp været af afgørende Betydning, at Tyskerne aldrig fik vort Lands Administration over paa deres Hænder. Fra Socialministeriet eller gennem de sociale Udvalg ude i Kommunerne udbetaltes under Besættelsestiden megen Hjælp til Familier, hvis Forsørgere paa Grund af tyske Overgreb paa den ene eller anden Maade var ude af Stand til at forsørge dem. Meget Smidighed maatte der udfoldes, for at Tyskerne ikke skulde faa Færten af, hvad der foregik, og dog kunde de faa Mistanke om, at Familier, hvis Forsørgere de havde taget sig af, blev understøttet. Saaledes ved jeg, at de en Dag ringede et af vore Socialkontorer op for at faa at vide, hvornaar Udbetalinger fandt Sted. Fra den Dag, denne Opringning foregik, havde dette Socialkontor ikke mere fast Udbetalingsdag. Hvor meget den Hjælp, der udbetaltes gennem Socialkontorerne, beløber sig til, ved jeg ikke, men adskillige af dem, der vendte hjem fra Ophold i Tyskland eller efter deres Tur under Jorden, har udtrykt deres Anerkendelse af og Forbavselse over, saa godt deres Familier var holdt i den Periode, de selv havde været ude af Stand til at forsørge dem.

Der er maaske i denne Forbindelse ogsaa Grund til at pege paa den Betydning, det havde for vore Landsmænd i de tyske Koncentrationslejre, at de regelmæssigt fik Fødevarerpakker herhjemme fra gennem den danske Stat, og vi har de interneredes egne Ord for, at det skyldes disse Fødevarerpakker, at ikke mange flere Danske

bukkede under i de tyske Koncentrationslejre. Den danske Stat saavel som Befolkningen har under Besættelsen været indstillet paa at hjælpe dem, der var udsat for Besættelsesmagtens Forfølgelser og Brutalitet. Efter Befrielsen gik denne Hjælpevirksomhed over til Kontorerne for særlige Anliggender. Jeg forstaar, at der igennem disse Kontorer er udbetalt Hjælp til hjemvendte Flygtninge og til dem, der kom hjem fra Deportation, og at det Lovforslag, vi nu behandler her, skal skabe den faste Ramme om Forholdene i Fremtiden. Jeg ved ikke, om den højtærede Minister kan sige noget om, hvor store Beløb der siden Befrielsen er udbetalt i forskellige Erstatninger og som Hjælp til Personer, der skulde hjælpes i Gang med Erhverv, og om det er saadan, at denne udbetalte Hjælp ligger inden for de Rammer, som dette Lovforslag giver Udtryk for.

Lovforslaget indeholder i første Afsnit bestemte Regler for, hvem der kan faa udbetalt Invaliditets- og Dødsersatning. Det er saa klart udformet baade i Bemærkningerne og i Ministerens Forelæggelsestale, at jeg ikke behøver at kommentere det nærmere ud over de Bemærkninger, jeg allerede har gjort.

Hvad angaar Ofrene for Togattentaterne og dem, der faldt ved Tyskernes mere tilfældige Skyderi, og deres efterladte, forstaar jeg, at de henvises til at søge Erstatning gennem Krigsulykkesforsikringen, og jeg forstod paa den højtærede Ministers Forelæggelsestale, at der forberedes en Ændring af den paagældende Lov, gaaende ud paa at gennemføre en bedre økonomisk Hjælp til disse mere tilfældige Ofre for Besættelsesmagtens Overgreb.

Ved Fastsættelse af Reglerne for Erstatninger efter Lovens Afsnit 1 følges samme Princip som i Militærinvalideloven, saa at der ydes Hjælp til Sygebehandling, Dagpenge, Invaliditetsersatning, Begravelseshjælp og Erstatning til efterladte. I Lovforslagets Bemærkninger er der gjort udførligt Rede for Udregningen af Invaliditets- og Dødsersatningerne. Jeg er helt enig i, at det er en Samfundspligt i de paagældende Tilfælde at sørge for at sikre Invaliderne og Enkerne paa en forsvarlig Maade og fritage dem for almindelige økonomiske Bekymringer. Der findes dog i Lovforslagets § 25, Stk. 3, en Bestemmelse om, at en Enke, som indgaar nyt Ægteskab, i visse Tilfælde kan bevare den hende tilkendte Rente helt eller delvis. Denne Bestemmelse, der ikke findes i Militærinvalideloven, mener vi Udvalget maa se nærmere paa.